

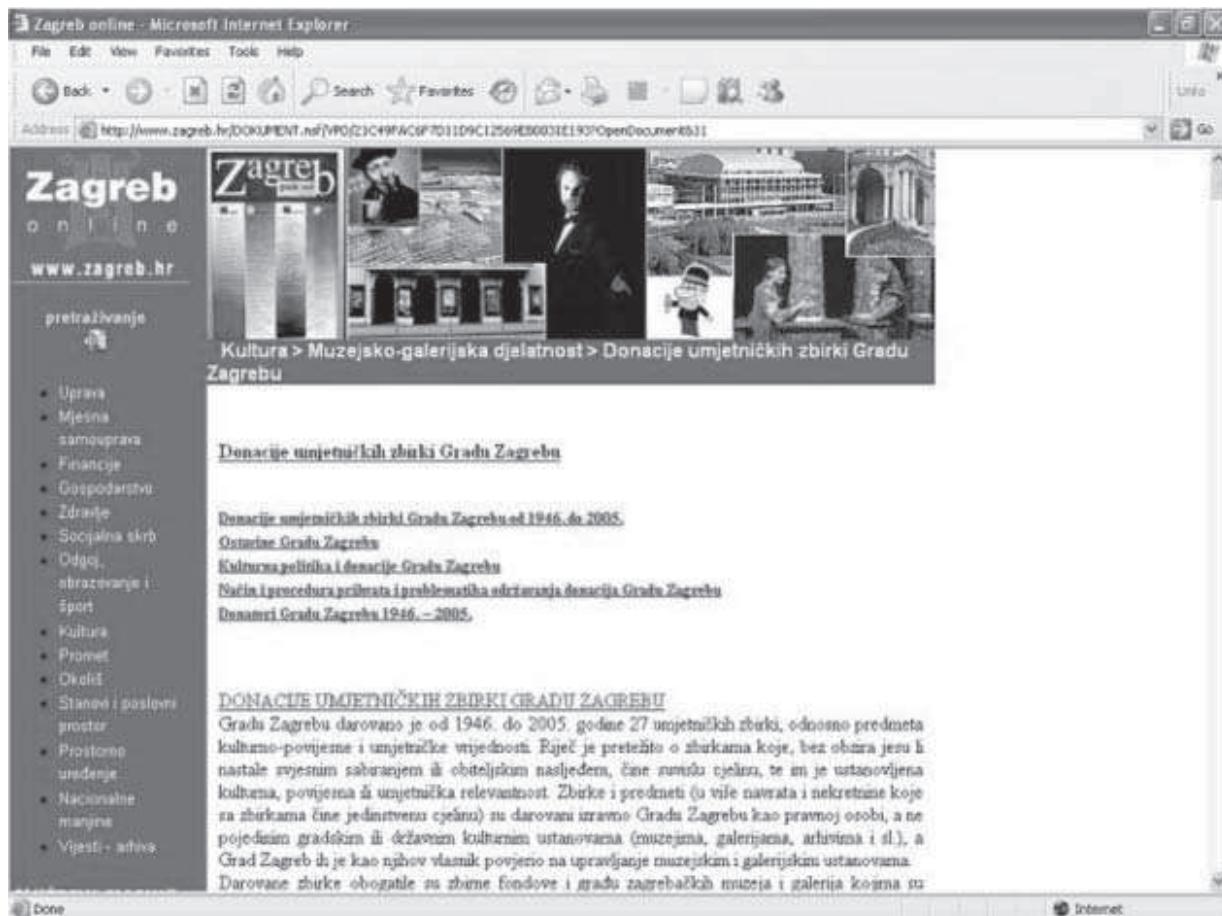
DONACIJE GRADU ZAGREBU ONLINE

VIŠNJA ZGAGA
Muzejski dokumentacijski centar
Zagreb, Hrvatska

Zagreb je kulturni centar Hrvatske ne samo zbog statusa metropole već i zbog kulturne klime koju prije svega čine nje-govi građani. Ako i ne možemo govoriti o velikim i značajnim kulturološkim iskoracima koje bi poduzimale vladajuće

godina ostavlja svoj biljeg u tkivu grada. Riječ je o praksi poklanjanja umjetničkih, kulturno-povijesnih, etnografskih zbirki, obiteljskih arhiva i biblioteka gradu Zagrebu.¹ Malo je gradova u svijetu kojima privrženost i ljubav daruju građani upravo na taj način – svugdje su uvriježene donacije ustanovama koje se neposredno bave baštinom: bibliotekama, muzejima, arhivima, institutima.

Uz to se često uz zbirke poklanjaju i autentični ambijenti u kojima su donatori stanovali, a to su najčešće zgrade koje imaju spomeničku vrijednost. Na taj se način postupno gradi fina mreža malih kulturnih oaza koje zrače mjerom čovjeka, njegovim sklonostima i

1. Službena stranica grada Zagreba sa mogućnošću pretraživanja umjetničkih zbirki

strukture u gradu, možemo govoriti o doprinosu pojedinca, građanina koji već niz

¹ Slade Šilović, Ida. Privatne umjetničke zbirke Zagreba. Muzeologija 32, 1995., str. 73- 81.

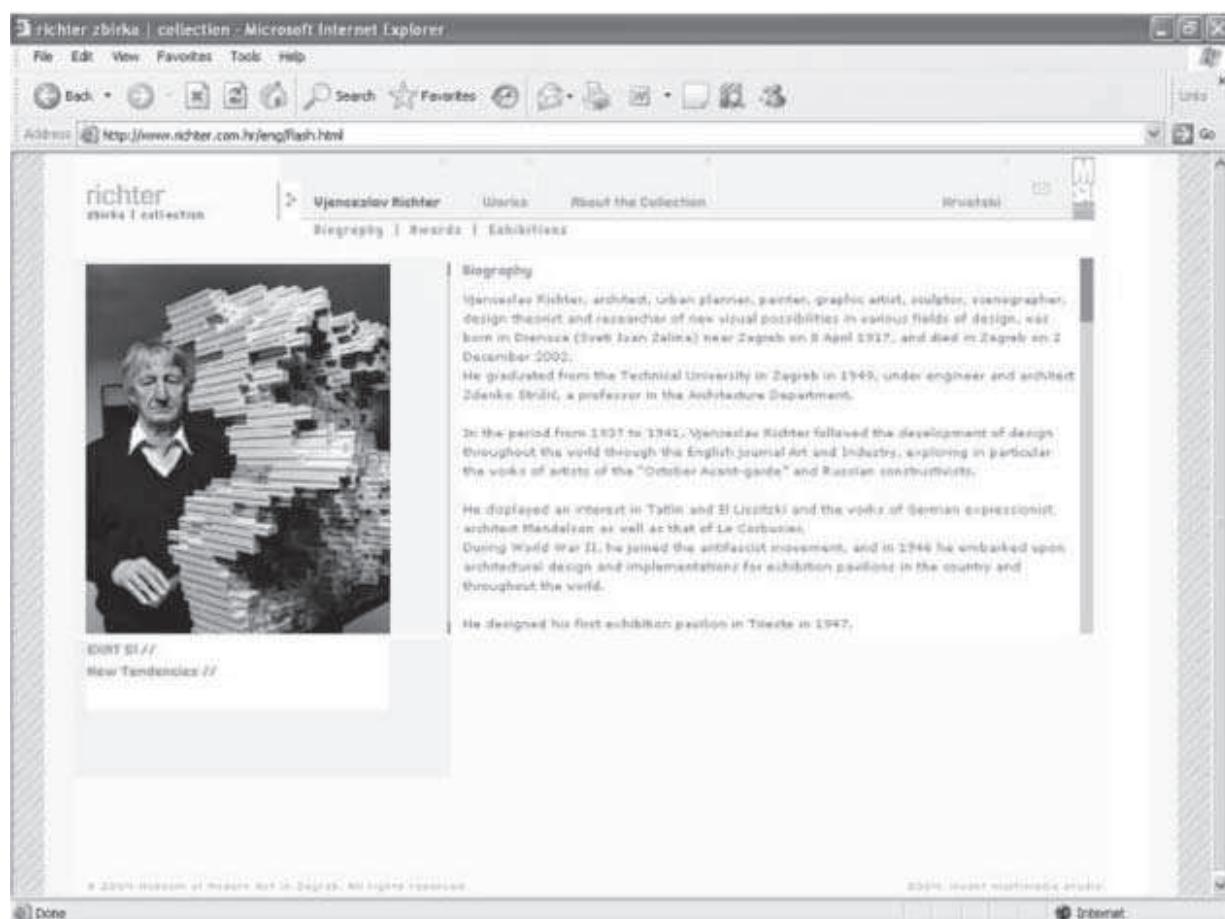
umjetničkim ukusom, njegovim strastima i afinitetima.

Tako je grad Zagreb u posljednjih pedeset godina, otkako traje ta praksa doniranja, bogatiji za 27 zbirki, od kojih je 6 ambijentalno-memorijalnih; sve one posjeduju oko 13.000 predmeta, a zajedno s knjižničnom građom oko 39.000.² Grad je izgradio vrlo definiranu i stabilnu proceduru prihvata donacija, te je moguće očekivati da će se taj broj i povećavati. Stručne službe Grada potrudile su se da se sve informacije vezane za problematiku donacija prikažu i na službenim stranicama Grada Zagreba online, www.richter.com.hr/eng/flash.html.

[zagreb.hr](http://www.richter.com.hr/eng/flash.html). U odjeljku *Kultura*, odnosno *Muzejsko-galerijska djelatnost*, nalaze se iscrpni podaci o *Donacijama umjetničkih zbirki Gradu Zagrebu*. Osim kratkog opisa svake donacije i popisa donatora, moguće je dobiti informacije o kulturnoj politici Grada u svezi s donacijama, načinom i procedurom prihvata te problemima održavanja donacija.³

PRISTUPAČNOST DONACIJA

Kako bi donacije imale primjerenu zaštitu i sigurnost te bile stručno obrađene i prezentirane povjeravaju se na upravljanje muzejskim ili drugim baštinskim insti-

2. Prikaz Donacije Richter unutar službenih stranica Muzeja suvremene umjetnosti

² Mihalić, Veljko. Donacije umjetničkih zbirki gradu Zagrebu. Muzeologija 32, 1995., str. 82-108.

³ Autor stranica stručni je savjetnik za donacije i zaštitu objekata u kulturi Gradskog ureda za kulturu Veljko Mihalić.

tucijama koje su najkompetentnije i koje su tematski vezane za muzej-udomitelj. Tako najviše donacija ima Muzej grada Zagreba (7 i 2 u pripremi), zatim Muzej za umjetnost i obrt (3+1 u pripremi), Muzej suvremene umjetnosti (3), Etnografski muzej (1+1) i Klovićevi dvori (1). Među njima su još Hrvatska akademija za znanost i umjetnost, Glazbena škola i Centar za likovni odgoj grada Zagreba. Postavlja se pitanje kako i na koji način sve te institucije ispunjavaju jednu od ugovornih obveza - osiguranje pristupačnost donacije.

Naime, postoji nekoliko modela prezentacije:

- In situ, dakle u izvornom ambijentu što podrazumijeva muzealiziranu priču o zbirci, ali i o donatoru; budući da su te zgrade i prostor u kojima se nalaze donacije još uvijek uglavnom u lošem stanju i tek ih čeka sanacija i prilagođavanje posjetiteljima, samo je pet zbirk otvoreno za posjetitelje (Richter, Krleža, V. Kovačić, Schneider, Kljaković). No zbog raznih objektivnih, ali i subjektivnih problema u muzejima, te su zbirke otvorene samo jedan dan u tjednu u trajanju od 2 do 6 sati. Analiza posjećenosti pokazuje izuzetno nizak broj posjetitelja.

The screenshot shows a web page from the Zagreb Municipal Museum's website. The title bar reads "Untitled Document - Microsoft Internet Explorer". The address bar shows the URL: <http://www.ndk.hr/mg/eng/bs-krle-krle-eng.html>. The main content area has a dark header with "ZAGREB MUNICIPAL MUSEUM" and "Zagreb Municipal Museum" repeated below it. On the left, there is a sidebar with a list of items related to "The Villa Rein" and "M. Krleža". The main content includes a large black and white photograph of an interior room with a fireplace, a chair, and a large oval mirror. Below the photo is a descriptive text block. To the left of the photo is another smaller image of a building labeled "The Villa Rein". At the bottom of the page, there is a footer with the word "Internet".

3. Prikaz Memorije Bele i Miroslava Krleža unutar stranica Muzeja grada Zagreba

The Collection and Flat of the Architect
Viktor Kovačić

Masarykova 21, Zagreb, tel: 4855-911
open Thursdays from 10 to 17

- Hall
- Dining Room
- Room for work and conversation
- Bedroom
- Kitchen
- Viktor Kovačić

The Collection and Flat of the renowned Croatian architect Viktor Kovačić (1874 – 1924) constitutes a vivid yet easily comprehensible example of the life style of the early 20th century and mirrors the spirit of the times. One of the very few preserved rarities of its kind, this is the attic flat that Kovačić actually designed for his own residence. Thanks to Mrs Terezija Kovačić (1891 – 1966), who, revering her husband's work and taking care of this memorial, kept the ambience intact after Viktor's death, the flat has been completely preserved in its original shape. Donating the flat and its inventory to the city of Zagreb in 1953, Mrs Kovačić wanted it to house a memorial collection to make the work of Viktor Kovačić and the atmosphere of his times more accessible to the coming generations.

Bedroom

This, the lightest room in the flat, faces south. It is furnished in the Biedermeier style. In the centre of the room is a large bed, and opposite it a wardrobe. By the bed is a small table on slender legs. Near the window is an oval dressing table with an oval mirror, and next to it an oval sewing table. There is also a Biedermeier four-drawer commode; the upper drawer, in which some smaller drawers decorated with drawings are fitted, can be turned into a writing top. On top of the

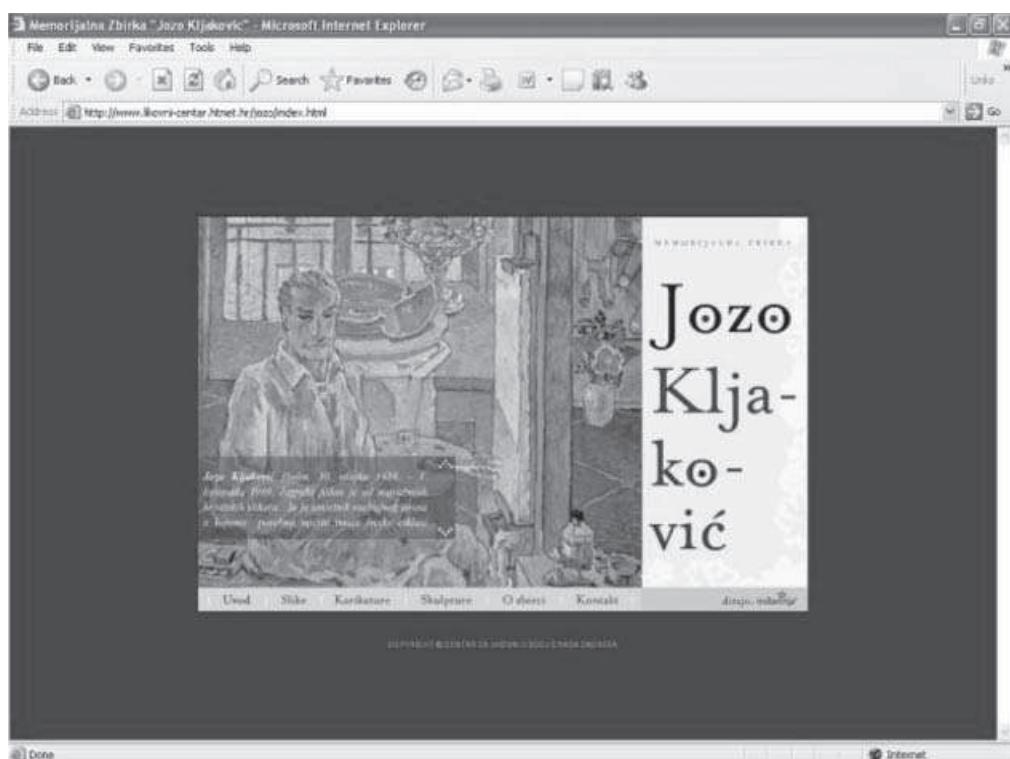
4. Prikaz stana arhitekta Viktora Kovačića unutar stranica Muzeja grada Zagreba

Majstorska radionica Franje Schneidera - Microsoft Internet Explorer

François Schneider
leif. Zagrebina muzej
150. obljetnica članstva - MNOŠTVO

Muzej Franje Schneidera | Majstorska radionica | Aktualnosti | Popis radova | Galerija slika | GS Pavla Markovca | Kontakt

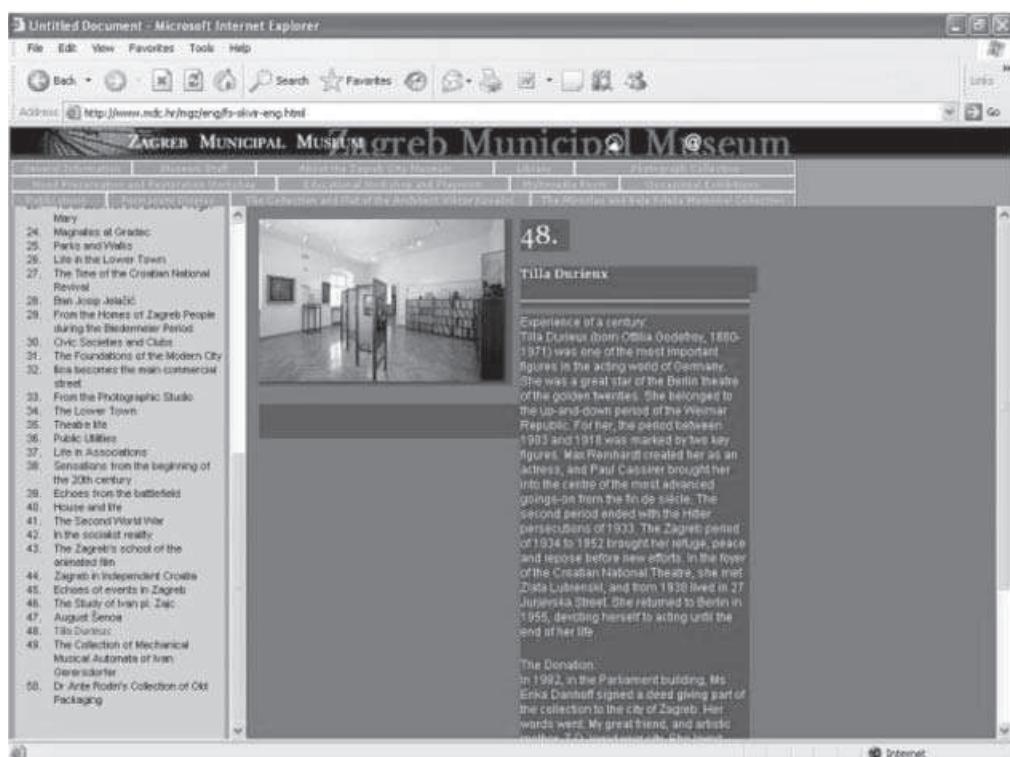
5. Zbirka Franje Schneidera unutar službenih stranica Glazbene škole Pavla Markovca

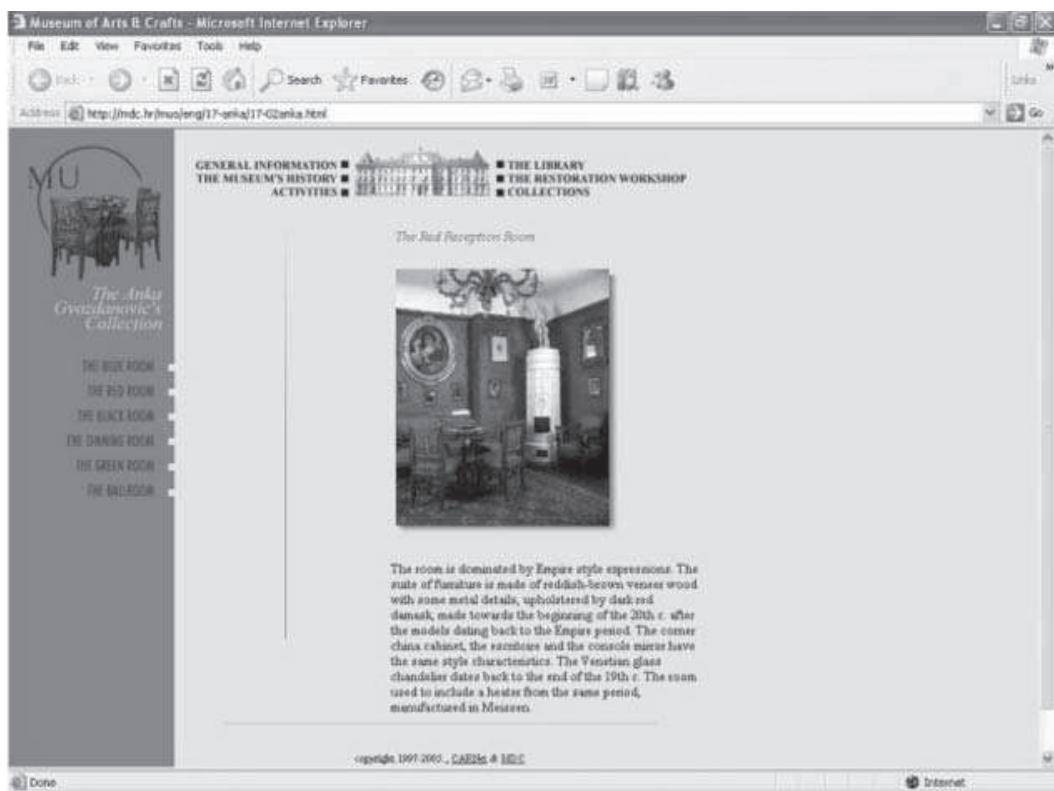
6. Memorijalna zbirka Jozo Kljaković unutar stranica Centra za likovni odgoj Grada Zagreba

- Unutar stalnog postava muzeja, gdje je građa prezentirana kao zatvorena cjelina (na taj se način ipak daje značaj donatoru) ili je raspoređena

unutar ostale muzejske građe, ovisno o globalnoj muzejskoj koncepciji (u tom se slučaju ime donatora pojaviće samo na legendi predmeta).

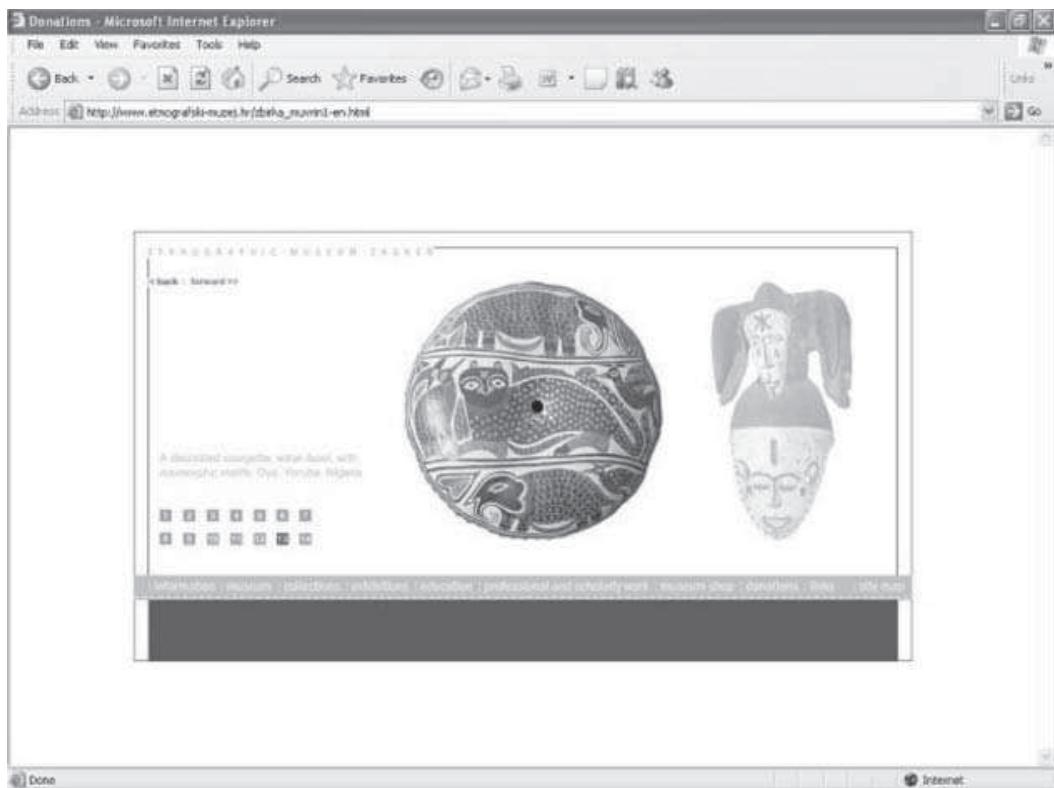

7. Umjetnička zbirka Tille Durieux u stalnom postavu Muzeja grada Zagreba

8. Zbirka Anke Gvozdanović na službenim stranicama Muzeja za umjetnost i obrt

- Virtualno prezentiranje. Moramo nglasiti da je riječ gotovo isključivo o portalima muzeja u kojima se nalaze osnovne informacije o donacijama.

9. Prikaz Donacije Drage Muvrina na službenim stranicama Etnografskog muzeja u Zagrebu

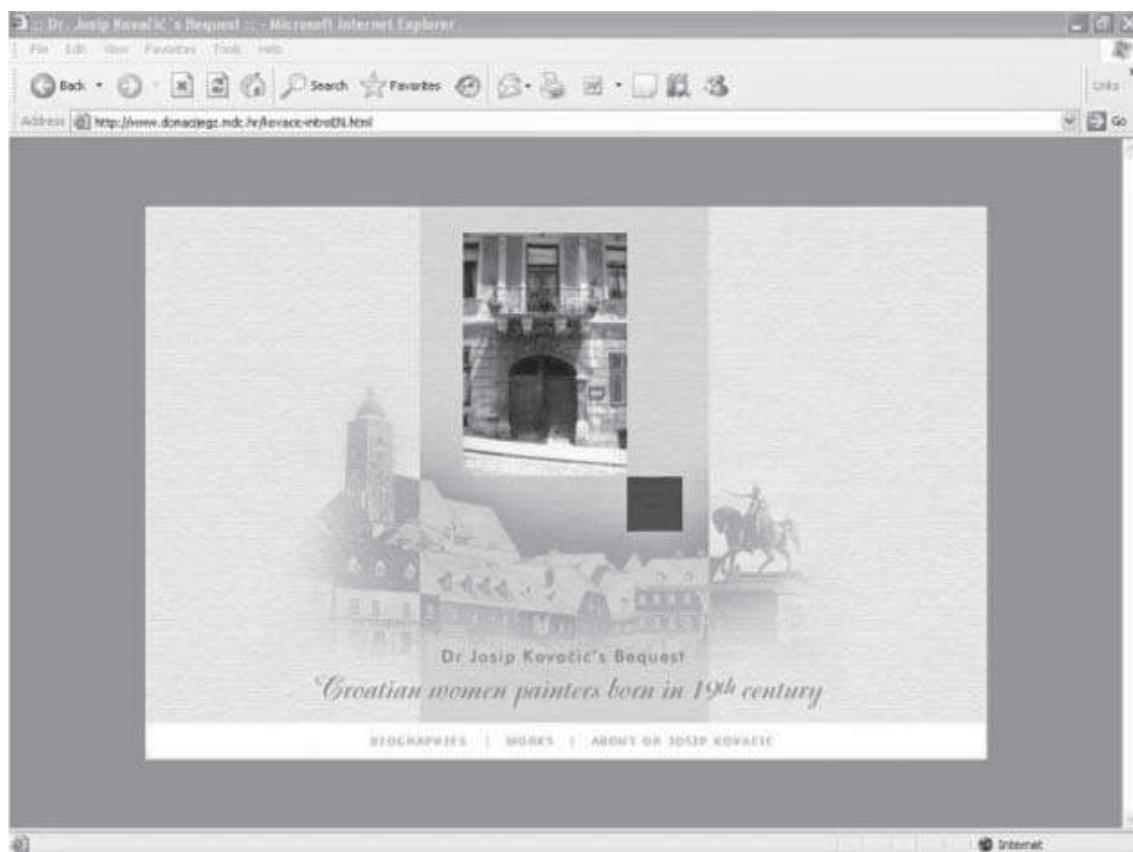
INICIJATIVA

Smatrajući da se dostupnost donacija može, barem djelomično, riješiti korištenjem novih informacijskih tehnologija, Muzejski dokumentacijski centar je, u suradnji s Gradskim uredom za kulturu, pokrenuo projekt Donacije gradu Zagrebu na Internetu. Projekt obuhvaća izradu tekstualne i slikovne baze podataka svih doniranih predmeta, izradu virtualnih panorama zgrade/ambijenta postava te portreta/biografije autora. Baze

dija predstavljajući i one aspekte koji se u stvarnim postavima i u često vrlo restriktivnim uvjetima prezentacije, najčešće radi problema zaštite predmeta, čine jedinom mogućnosti predstavljanja.

Primjer

Donacija dr. Josipa Kovačića *Hrvatske slikarice rođene u 19. st.*⁴ prva je donacija obrađena na taj način.⁵ Korištena je klasična kompjutorska aplikacija za

10. Uzaljnica stranica donacije dr. Josipa Kovačića na stranicama www.donacijegz.mdc.hr/

muzejskih predmeta bile bi pretražive po nekoliko kategorija, ovisno o specifičnim značenjima predmeta i mogućnostima njegove kontekstualizacije.

Takav pristup ne bi samo povećavao korištenje i dostupnost donacija već bi se iskoristile prednosti digitalnog me-

⁴ Zgaga, Višnja. Novi muzej ženskog slikarstva //Informatica Museologica, 32 1/2 (2001), str. 53-57.

⁵ Zgaga, Višnja, Zlodi Goran, Albanež Nikola. Računalna obrada donacije "Hrvatske slikarice rođene u 19. stoljeću" dr. Josipa Kovačića. Zbornik radova Arhivi, knjižnice, muzeji. Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2002.

obradu muzejske građe M++, koja se danas već primjenjuje u 57 hrvatskih muzeja. Za tu svrhu razvijena je posebna web aplikacija koja je preuzela podatke iz programa za obradu muzejske građe i prikazala ih na Internetskoj stranici. Prednost takvog koncepta je u tome što je moguće naknadno proširivati opseg i upravljati sadržajem koji želimo prikazati na stranicama.

Jasno je da se na javnim Internetskim stranicama ne prikazuju svi podaci koji su uneseni u aplikaciju za obradu građe. Web aplikacija omogućuje nam izbor onih dijelova podataka koji odgovaraju konceptu Interneta, pa čak i kreiranju novih setova podataka koji će se pokazati samo na web stranicama.

Na web stranicama <http://www.donacijegz.mdc.hr/> zadržana je gotovo sva funkcionalnost aplikacije kao što su pretraživanje i razni načini prikaza predmeta. Tako je moguće pretraživati predmete prema njihovim nazivima, opisu i biografijama slikarica. Sam predmet predstavljen je nazivom, osnovnim opisom i fotografijom koja se može povećati u nekoliko koraka. Predmeti se mogu i međusobno povezati tako da pri prikazu slike možemo pozvati biografiju autorice, i obrnuto, uz njezinu biografiju prikazati sve njezine slike. Primjereno mjesto dano je i samom donatoru; izborom fotografija i kratkim videozapismi te snimkom njegova iskaza dan je iznimno osoban portret gospodina Kovačića.

11. Prikaz najznačajnijih djela iz Donacije

12. Biografije slikarica

The screenshot shows a detailed biography of Slave Raškaj on the same website. The page title is "Biographies". On the left, there is a sidebar with a list of names of other women painters. The main content features a large portrait of Slave Raškaj and her biography. Her biography states:

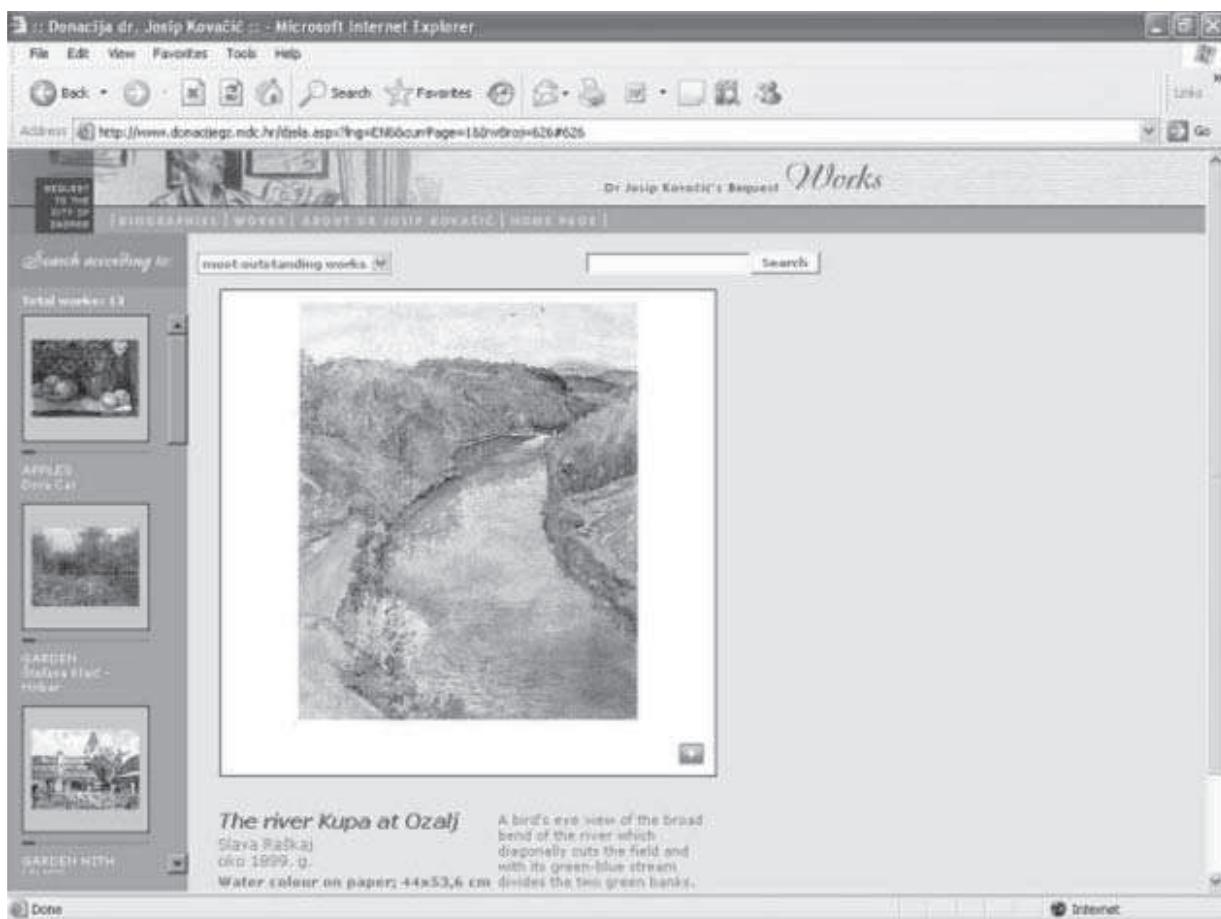
Slave Raškaj
1877.
1966.

Education:

With Bela Ćukos Sessie, (Zagreb, 1896-1899.)

Biography: Deaf and mute from birth, she was educated in the Institute for the Deaf and Mute in Vienna (1885-1885), where she also received the first elements of painting. She soon became an expert in painting vignettes. She returned to Ozalj, where the local schoolmaster Ivan Muša Ošćic helped to develop her artistic talent. He took her to Zagreb and managed to make her a private student of the renowned Croatian painter Bela Ćukos Sessie in 1896, who introduced her into the Society of Croatian Artists. In 1899, Slave returned to Ozalj, and in the same year she stayed at Žitnjak, where she visited the manor of the Čar family, and met a young man, the future painter Šimečki Čar. She stayed at Orahovica in 1900 with her sister Paula who was a teacher there. From 1901, the first signs of mental disease appeared. She painted scenes as from within her inner self, introducing into the paintings demonic motives from the deepest layers of the subconscious. No art historian has yet dared to interpret Slave Raškaj's late works from the exotic point of view, i.e. by correlating the irrational and mysterious spheres with her genius. She died in the State Mental Institution, after spending there 3 years, 9 months and 11 days.

13. Primer obrade i prezentacije opusa slikarice, Slave Raškaj

14. Prikaz umjetničkih djela iz Donacije

ZAKLJUČAK

Perspektive opisanog načina prikaza donacije i donatora velike su, osobito ako obrađujemo zasad nedostupne donacije. Ova izložba na Internetu jedino je mjesto upoznavanja naše i međunarodne javnosti s tim sadržajem.

Takvim projektom povećava se kulturni i turistički potencijal neke sredine i omogućuje komunikacija s istim ili srodnim sadržajima te suradnja u budućim projektima.

ZAGREB ART DONATIONS ON-LINE

Since 1946, 27 art collections have been donated to the City of Zagreb. This unique phenomena has

to be stressed as an example of good cultural policy and creative attitude towards cultural heritage management. A brief overview of these donations and its present accessibility will be given.

The collections consist almost of 13.000 items, sculptures, drawings, paintings, objects of arts and crafts. The problem how to make them visible as part of Zagreb art heritage has to be solved by using common database for all range of objects that forms donations and delivering information making on-line public access catalogue. The example of dr Josip Kovačić bequest Croatian women painteres born in 19 century will be presented. On the web-site <http://www.donacije.zg.mdc.hr> one can have access to all art works of Josip Kovačić bequest and make search according to the name of artist, techniques and themes. The short biographies of all 33 painteres and the profile of the collector are also available.

This site figures as the model how to manage all other donations and accomplish the basic goal - reach wide public.